

Kæru þingfulltrúar og aðrir gestir,

Allt er þegar þrennt er og við erum hér loks komin saman í Árneshrepp á 58. Fjórðungspingi Fjórðungssambands Vestfirðinga í fyrsta skipti í sögu sambandsins.

Frá síðasta þingi hefur heilmikill tími farið í að fínþússa vinnuna og samstarfið eftir ákvarðanir síðasta þings á Bíldudal. Menningarráð og Markaðsstofa Vestfjarða eru nú orðin hluti af rekstri Fjórðungssambands Vestfirðinga og hefur nú einnig verið stofnuð byggðaþróunardeild og nýr starfsmaður ráðin til hennar; Lína Björg Tryggvadóttir og vil ég nýta tækifærið og bjóða Línu velkomna til starfa en Lína Björg hóf störf nú 1. október. Hlutverk hennar verður meðal annars að vinna að Umhverfissvöttun Vestfjarða, sóknaráætlun og fleira. Fjármagn til atvinnuþróunar frá Byggðastofnun fer nú í gegnum Fjórðungssamband Vestfirðinga og beint til Atvinnuþróunarfélags Vestfirðinga samkvæmt þjónustusamningi og samstarfið við Atvinnuþróunarfélagið hefur gengið vonum framár, þökk sé framkvæmdastjórum og starfsmönnum beggja stofnanna. Hugmyndin var nú að gera þetta í lokin, en ég held að það sé ástæða til að hrósa Aðalsteini Óskarssyni framkvæmdastjóra sérstaklega fyrir óeigingjarnt starf fyrir Fjórðungssambandið, ég veit að síðustu ár hafa engan veginn verið auðveld í starfinu, mörg fjöll reist af ríkinu sem við höfum þurft að klífa og í hvert skipti sem við höfum haldið að við værum komin á toppinn þá bætist við enn annar toppurinn, samanber nýframkomin fjárlög ársins 2014. Aðalsteinn og starfsmenn okkar munu hér á eftir fara yfir helstu verkefni síðasta árs og sömuleiðis verkefni framundan þannig að ég ætla ekki að eyða miklum tíma í það, en þó vil ég stikla á því stærsta.

Eins og ég nefndi áðan þá fór mikill tími í að fínþússa vinnuna og samstarfið frá síðasta þingi en það verður að segja að það hefur gengið mun betur en jafnvel ég þorði að vera. Í samræmi við samkomulag við Ferðamálasamtök Vestfjarða var skipað ráðgjafaráð Markaðsstofu þegar Markaðsstofan sameinaðist Fjórðungssambandinu. Ferðamálasamtökin skipuðu þar þrjá fulltrúa en stjórn Fjórðungssambandsins tvo. Formaður ráðgjafaráðsins er Sigríður Kristjánsdóttir, en í ráðinu eru auk hennar Ásgerður Þorleifsdóttir, Jón Þórðarson, Eyþór Jónsson og Harpa Eiríksdóttir. Jafnframt situr fundi ráðsins Jón Páll Hreinsson starfsmaður Atvest. Þegar starfsmaður Markaðsstofu hætti störfum lá á að taka við verkefnum Markaðsstofu og var því verkefnastjóri Fjórðungssambandsins Díana Jóhannsdóttir færð til í störfum og hún tók við verkefnum Markaðsstofu í apríl á þessu ári.

Díana mun fara sérstaklega yfir verkefni Markaðsstofu hér á eftir og mun ég því ekki eyða meiri tíma í það hér en segja verður að eftir allt saman þá megum við vera virkilega ánægð með hvernig til tókst með sameiningu Markaðsstofunnar. Má með nokkurri vissu segja að niðurstaðan hafi verið góð og er samstarfið nú þegar orðið mjög gott. Það er þannig mikill styrkur fyrir okkur hversu öflug Ferðamálasamtökin eru og kemur það skýrt fram m.a. í því hversu virkt ráðgjafaráð Markaðsstofu er. Þannig getum við eftir allt saman verið stolt að því en þegar við hittum fulltrúa hinna landshlutasamtakanna þá er skýrt að þeir öfunda okkur af því stoðkerfi sem við höfum náð að koma okkur upp hér.

Hvað varðar Menningarráðið þá hefur það alltaf verið mjög nátengt starfi Fjórðungssambandsins og því gekk það auðveldlega inn í starfið. Jón Jónsson er auðvitað einstakur starfsmaður og sést það ekki síst á því hversu vel Menningarráð Vestfjarða kemur út úr nýrri úttekt Capacent sem Mennta- og menningarmálaráðuneyti lét vinna á menningarsamningunum. Jón hefur til að mynda tekið nýja heimasíðu Fjórðungssambandsins www.vestfiridir.is föstum tókum. Ég hvet ykkur eindregið að skoða þá síðu, þ.e. ef þið hafið ekki gert það nú þegar. Það sem er hins vegar framundan í menningarmálunum er að tryggja áframhaldandi og helst aukið fjármagn inn í samningana. Í frumvarpi til Fjárlaga 2014 er fjármagn til menningarsamninga sveitarfélaga skorið niður um 23 milljónir, sem óhjákvæmilega mun hafa mikil áhrif á menningarmál á Vestfjörðum.

Menningarsamningar hafa í samningum við ríkið lækkað síðustu árin, framlag reksturs og verkefnastyrkja til Vestfjarða var 32 millj. árið 2009 en var komið niður í 23,8 millj. árið 2013, sem er lækkun um 26,5%. Árin 2012 og 2013 komu stofn- og rekstrarstyrkir til viðbótar 11,4 millj. hvort ár. Á sama tíma var hætt að styrkja verkefni, einkum á landsbyggðinni, beint á fjárlögum á grundvelli umsókna til fjárlaganefndar. Slíkir styrkir höfðu verið yfir 70 milljónir til verkefna á Vestfjörðum fjórum árum fyrr. Fyrirkomulagið með menningarsamninga hefur gengið vel, en fjármagn vantar. Menningarstofnanir á Vestfjörðum eru mjög aðþrengdar og umtalsverð uppbygging slíkra aðila nær ómöguleg. Nær engar líkur eru á að hægt sé að stjórna með fjármagni Menningarráðs hvaða stofnanir hætta starfsemi á næstu árum, það geta rétt eins verið þær sem mest hefur verið til vandað og íbúar myndu sakna mest.

En aftur að fyrri verkefnum. Eins og þið munið eflaust þá var eitt af stóru verkefnum síðasta árs hin margumrædda Sóknaráætlun Vestfjarða. Með sóknaráætlun komu 50,3 milljónir inn

á Vestfirði sem við svo færðum áfram í ýmis verkefni og munaði svo sannarlega um þó upphæðin hafi ekki þótt neitt sérstaklega há í fyrstu. Því var það mikið áfall fyrir okkur þegar frumvarp til fjárlaga 2014 voru lögð fram á þinginu í síðustu viku og sóknaráætlanir skornar úr 400 milljónum í 15 milljónir sem eiga að ganga beint til fjármálaráðuneytis til að vinna úttekt á gagnsemi sóknaráætlana. Eftir hálf brösuglega byrjun held ég að allir geti verið sammála því að vel hafi tiltekist með sóknaráætlanir og sérstaklega með vinnulagið og því yrði það reiðarslag fyrir landshluta eins og Vestfirði ef fer sem horfir að landshlutaáætlanir verði slegnar af. Ég hef þá trú að þessi stefna verði endurskoðuð en til að svo verði þurfum við að láta heyra í okkur og því verður lögð fram ályktun hér á eftir þar sem lagt er til að Fjórðungsþing skori á þingheim og ríkisstjórn að fylgja þessu mikilvæga verkefni eftir.

Málefni fatlaðs fólk er annað mikilvægt verkefni sem er á borði Fjórðungssambandsins. Eins og þið þekkið þá rekur Fjórðungssambandið, Byggðasamlag um málefni fatlaðs fólks á Vestfjörðum. Arnheiður Jónsdóttir sem hafði verið verkefnisstjóri hjá okkur frá upphafi óskaði eftir lausn frá störfum í upphafi árs og var í kjölfarið starfið auglýst laust til umsókna og var í kjölfar ráðningaviðtala ákveðið að ráða Sif Huld Albertsdóttur, þroskaþjálfara til starfa. Kom Sif Huld til starfa í maí síðastliðin fyrst í 50 % starfshlutfalli en frá 1. september í 80 % og hefur verið á fullu síðan þá enda viðamikill málaflokkur sem um ræðir. Vil ég sömuleiðis nýta þetta tækifæri til að bjóða Sif Huld velkomna til starfa, þó fjórir mánuðir séu síðan. Þó að sterk rök megi færa fyrir því að málaflokknum sé betur fyrir komið hjá sveitarfélögunum þá verður því miður að segjast að ekki hefur verið alveg nógu vel að málum staðið varðandi yfirflutninginn, sérstaklega þegar kemur að fjármálunum. Í ljós hefur komið að það fjármagn sem varið er til málaflokksins á Vestfjörðum er engan veginn að standa undir þeim útgjöldum sem sveitarfélögin þurfa að bera. Í ofanálagn má sem dæmi nefna að Jöfnunarsjóður lagði fram áætlun fyrir árið 2013 í maí síðastliðinn, en þá voru allir svo ósáttir með áætlunina að farið var í víðtæka greiningu á þjónustu við einstaklinga og mun niðurstöðu vera fyrst að vænta núna í lok mánaðarins. Þetta getur ekki verið á neinn hátt ásættanlegt og hlýtur að vera hægt að gera þær kröfu til ríkisins að það vinni sína vinnu þannig að það liggi fyrir í upphafi árs fjármagn þess árs.

Öll þessi verkefni sem við erum að vinna með á vettvangi Fjórðungssambandsins hafa sannarlega kallað á og aukið á mikilvægi samvinnu sveitarfélaga og við þurfum að halda áfram á þeirri vegferð og ákveða hvernig við viljum haga áframhaldandi samstarfi

sveitarfélaga á Vestfjörðum og hvort við viljum horfa í átt sameiningar þeirra. Viðfangsefnið er vissulega flókið, við búum við langar vegalengdir og dreifða byggðakjarna, en á sama tíma er einnig aukin krafa íbúa um öfluga og skilvirka þjónustu sem ekki er á færi nema fjölmennari eða a.m.k. efnahagslega sterkari sveitarfélaga. Hvert vilja Vestfirðingar stefna í samvinnu eða sameiningu? Hér á eftir verður lögð fram ályktun þar sem lagt er til að þingið feli stjórn Fjórðungssambandsins að stofna starfshóp sveitarfélaga á Vestfjörðum til að hefja viðræður aukna samvinnu sveitarfélaga á Vestfjörðum og hugsanlegan grundvöll fyrir sameiningu þeirra á næstu árum. Gott dæmi um verkefni sem kallar á nána samvinnu og komin er góð reynsla á er Nýtingaráætlun Arnarfjarðar sem nú er farin í auglýsingu og mun lokafrestur til athugasemda renna út um helgina. Auknar umsóknir um fiskeldi á Vestfjörðum eru eitthvað sem sveitarfélögin á Vestfjörðum þurfa að vera meðvituð um, en þó að sveitarstjórnir fari ekki beint með skipulagsvaldið á strandsvæðum þá er samt sem áður mikilvægt að við stöndum okkar plikt í málinu og vinnum saman að nýtingaráætlunum og gætum þannig að því að ekki sé gengið á burðarþol strandsvæða Vestfjarða. Þetta er ályktun sem við þurfum að ræða vel en ég tel það mikilvægt að við þurfum að taka þessa umræðu alvarlega og ef samþykkt verður að fara í þessa vinnu að fara í þá vinnu af heilum og opnum hug.

Ágætu tilheyrendur, það er að mörgu af taka eftir síðasta ár og ég vona að ég hafi náð að tæpa á því helsta. Það er síðan spennandi ár framundan, sveitarstjórnarkosningar í vor og því hugsanlega síðasta fjórðungsþing í bili hjá einhverjum okkar. Það er flott þing framundan og ég veit að við munum eiga hér bæði fróðlegt og gagnlegt þing hér í Árneshrepp og síðast en ekki síst ánægjulegt.